

MTK:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle kalastuslain muuttamisesta.

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK kiittää mahdollisuudesta lausua lakiesityksestä ja lausuu seuraavaa:

Lakimuutosesityksen tavoitteet ja toimet ovat hyvin perustellut saalisilmoitusvelvoitteen laajentamiseksi vapaa-ajan kalastukseen hyödyntäen perustettavaa Omakala-tietojärjestelmää. Kokonaisuus parantaa kalakantojen seurantaan sekä kestävä kalatalouden tukemista ja harjoittamista.

Lakimuutosesityksen taloudellisista vaikutuksista merkittävin olisi Luonnonvarakeskukselle tulevat uudet tehtävät ja niiden vaikutus Luonnonvarakeskuksen talouteen. Luonnonvarakeskukselle ei ole osoitettu uusia tehtäviä varten kehysten kasvattamista eikä pysyviä lisämäärärahoja. Luonnonvarakeskus joutuu tehtävien suorittamiseksi sopeuttamaan toimintaansa ottaakseen huomioon uudet tehtävät.

Ei voida pitää suotuisana toimintamallina, jossa uuden Omakala -tietojärjestelmän kehittämiseen ja Luonnonvarakeskuksen uusien tehtävien toteuttamiseen ei varata kehyksien kasvattamista tai pysyviä lisämäärärahoja. Uskottavan tietojärjestelmän rakentaminen ja kehittäminen vaatii riittävän rahoituksen ilman sopeuttavia taloustoimia Luonnonvarakeskuksen muihin toimintoihin. Sopeuttavia toimia ei voida pitää kestävä toiminnan mukaisina, jos sen seurauksena Luonnonvarakeskuksen muut merkittävät ja laadukkaat tutkimus- ja tilastotoiminnot joutuvat sopeuttamaan ja supistamaan toimintaansa.

Lakimuutosesityksen 62a §:ssä säädetään vapaa-ajankalastuksen saalisilmoituksesta, minkä mukaan valtioneuvoston asetuksella säädetään kalalajeista ja -kannoista, joista saalisilmoitus on tehtävä sekä pyyntialueen, kalastusvälineen, kalan koon, mahdollisen eväleikkauksen ilmoittamisesta sekä ilmoituksen maantieteellisestä soveltamisalasta, muodosta, sisällöstä ja ilmoituksen tekemisen määräajasta. Lisäksi perusteluissa täsmennetään henkilötietojen ja saalistietojen pitämisestä erillään sekä paikkatiedon karkeistamisesta.

Kalastuspaikat voivat olla hyvin arkaluonteista tietoa ja vuodenajan, kalalajin ja pyyntivälineen mukaan vaihtuvat kalastuspaikat kulkevat usein perimätietona sukupolvelta toiselle. Näitä tietoja ei haluta saattaa julkisesti tietoon tarkkana paikkatietona.

Omakala -tietojärjestelmän sujuvan käyttöönoton osalta on tarkoituksenmukaista, että henkilö- ja saalistiedot pidetään täysin erillään ja paikkatieto karkeistetaan vesistö- ja osakaskuntatasolle. Vesistö- ja osakaskuntatasoinen tai sitä karkeampi paikkatietoesitysmuoto ovat riittävät ilmentämään kalalajien ja -kantojen kehitystä sekä siten edistämään kestävä kalastusta vesistö- ja osakaskuntatasolla. Näin toimiessa turvataan saalistilastojen sujuva keräys ja tiedon luotettavuus sekä kunnioitetaan perheiden ja sukujen paikallista perimätietoa.

Helsingissä 14.10.2022

Juho Ikonen

Maankäytön asiantuntija

Päivi Nerg

Elinvoimajohtaja